

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRĂȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nerancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 273.

Luni Marți, 10 (22) Decembrie.

1885.

Brășov, 9 Decembrie 1885.

Pausa ce s'a făcut pe câmpul de luptă sârbo-bulgară este folosită acum de puterile interesate, cari și-au trimis comisarii lor politici și militari la Filipopol, la Sofia, la Niș și la Pirotu. Curierii alergă dintr'un oraș în altul cu notele diplomatice și cu depeșele cabinetelor, cari curg ca ploia.

Turcia de-o parte și celelalte puteri semnatare ale tratatului de Berlin de altă parte par aș da silințele cele mai mari spre a potoli focul iscat în peninsula balcanică. În realitate însă fiecare din aceste puteri ce compun așa-numita „Europă“, își caută interesele sale proprii și puțin îi pasă, decât va arde mai mult ori mai puțin în țările balcanice, numai să și le potă asigura.

Cea mai eclatantă dovadă, că puterile nu voiesc să se restabilească ordinea lucrurilor de mai înainte, este însăși atitudinea nedecisă a Turciei. În ceace privește Rumelia orientală Părta de mult ar fi trebuit, în sensul tratatului dela Berlin, să intervină cu putere armată, spre a restabili ordinea legală. Dacă se întâmplă acesta s'ar fi putut evita războiul dintre Sârbia și Bulgaria și regele Milan nu mai avé cuvânt a declara război prințului Alexandru, pentru că a conturbat echilibrul dintre statele balcanice. Turcia însă nu s'a încumetat a întreprinde nici o acțiune serioasă până acum și acesta de sigur nu este o urmare a slăbiciunii ei, căci dispune de forțe destule militare spre a ține în frâu pe Bulgari, și nu pôte fi nici rezultatul convingerii cabinetului otoman, că celelalte puteri ar vedé bucuros o procedere corectă și conformă tratatului din partea Turciei.

Din contră cabinetul turcesc a primit dela cele mai multe dintre marile puteri admnistrative, ca nu cumva să întreprindă vr'un pas energic militar, și așa Sultanul s'a mărginit până acuma a trimite comisarii săi în Rumelia și pe Madjid-pașa în Sofia.

Decamdată însă cestiunea Rumeliei, care este cea mai gravă, este lăsată în suspens până la încheierea armistițiului între Sârbi și Bulgari. Pre când scriem aceste, o comisiune compusă din atașaii militari ai puterilor este ocupată cu stabilirea unei zone neutrale între cele două armate.

Peste vr'o două zile această comisiune își va termina lucrările pe baza cărora va fi a se încheia armistițiul. Guvernul bulgar pretinde sus și tare ca condițiune primă a armistițiului ca Sârbi să părăsescă districtul Vidinului, ér Bulgarii să rămână în pozițiunile lor până la încheierea păcii. Sârbi s'au opus până acum acestei cereri cu tenacitate și în curând va trebui să se constate decât sunt și nu dispuși a cedă în această privință.

Înainte de a se trimite comisiunea militară internațională s'a schimbat, după cum se anunță, mai multe depeșe între Viena, Pirotu și Sofia. Comitele Kalnoky a telegrafat la 8 l. c. prințului Bulgariei declarându-i în numele împăratului, că-i mulțumesc pentru încuviințarea încetării ostilităților. Kalnoky adăuse, că ar fi bine ca Bulgarii să aibă răbdare față cu mersul în-

întrebuința pauza numai pentru pregătiri spre a continua războiul nu e întemeiată, deoarece împăratul Francisc Iosif garantează că Sârbi nu vor război atacul.

Ca răspuns la această depeșă a primit agentul diplomatic austriac din Sofia o notă bulgară, în care se exprimă mulțumirea prințului pentru stăruințele împăciuitoare ale Austriei, se adăuge însă totodată, că Bulgaria nu pôte primi ca starea actuală nehotărâtă se mai dureze multă vreme. De aceea guvernul bulgar rógă pe cel austriac cu insistență, să influențeze asupra Sârbiei cu totă puterea, ca să se potă încheia cât mai curând pacea definitivă.

Se țice că prințul Alexandru a ficsat ziua de 31 Decembrie stilu vechiu, ca ultimul terminu al negocierilor. Probabil că până atunci se va încheia armistițiul, dér ore fi-va acesta premergătorul păcii definitive? Ce se va întâmpla cu Rumelia orientală? Fi-va ea regulată printr'o nouă conferență séu printr'un congres?

Țicem și noi cu oficiosul din Peșta: Un velt des și nepenetrabil acopere încă viitorul dezvoltare a lucrurilor!

Războiul dintre Sârbi și Bulgari.

Niș, 18 Decembrie. Comisiunea militară a plecat la teatrul războiului cu suită și cu escortă călăreț. De asemenea au trecut prin oraș voluntarii lui *Ljubibratic*, cu multe stéguri, cu trunță'n pusc, bine echipați; între ei sunt mulți Muntenegreni. Aci circula șgomotul, că Bulgarii érași ar fi atacat pe Sârbi.

Londra, 18 Decembrie. „Standard“ află, că cestiunea rumeliotă se va rezolva direct între prințul Alexandru și Sultanul. Prințul va fi numit, cu consimțământul puterilor, guvernator general al Rumeliei pe viță, probabil cu dreptul de succesiune. — Guvernul bulgar renunță la despăgubirea de război, dacă i se dá asigurarea, că Sârbi nu vor ataca pe Bulgari.

București, 18 Decembrie. După o scire sosită ađi din Sofia, prințul Bulgariei, într'o notă adresată Porții, a desemnat ziua de 12 Ianuarie ca ultimul terminu pentru încheierea armistițiului.

Viena, 19 Decembrie. În cercurile sêrbesci se accentuează, că catu timp Bulgaria numai sub rezervă se supune decisiunilor comisiunii, Serbia încă nu e dispusă să primescă aceste decisiuni fără folos. De aceea *continuarea înarmărilor* o impune prevederea. Ministerul de război și intendantă iau tôte măsurile pentru o campanie de érnă. Poporul sêrbesc arată un deosebit devotament în împlinirea datoriei sale.

Akpalanca, 19 Decembrie. Comisiunea militară a plecat ađi în pozițiunile sêrbesci dela *Ponor* și de aci în liniile bulgare. Delegatul sêrbesc și cel bulgar nu iau parte la lucrări. Pe Marți séu Mercuri se așteptă comisiunea înderēt. E încă întrebarea, dacă comisiunea va visita și pozițiunile Vidinului.

Pregătirile militare ale Greciei au progresat foarte mult. Lipsa de subofițeri instruiți a silit pe guvern să închiđă școla de subofițeri, de órece elevii ei trebuie să ocupe locurile de ofițeri. Camera a primit imprumutul de 100 milioane.

Muntenegru și-a terminat înarmarea armatei sale. Toți bărbații în stare de a purta arme, dela 16 până la 60 de ani, cu totul 45,000 de ómeni, sunt înarmați cu pusc Martini, Krnka și Brdan. Afară de aceștia stau gata 16 baterii de munte și 4 baterii de câmp.

Prin Reni au trecut 14 vagoni cu cartușe (patrone) din fabrica rusescă din Tula, espediându-se mai departe în Bulgaria.

RESULTATELE „KULTUREGYLET“-ULUI.

Confrații dela „Românul“ scriu cu privire la rezultatele reuniunii de maghiarisare din Clușiu următoarele:

„Societatea numită dincolo de munți „Kultur-egylet“ continuă prin faptele ei a da de gândit și de lucru multora. Cele ce spuneam aci despre menirea ei precum și despre rezultatele ce va trebui fatalmente să dea mai curând séu mai târziu, se adevăresc cu timpul unele după altele. Persistăm a crede că într'un viitor nu tocmai depărtat această faimosă „Kultur-egylet“ va fi trecută în istoria Românilor de peste munți ca unul din factorii indirecti și inconșienți ai liberării lor de sub jugul maghiar.

Acastă a noastră credință o împărtășesc unul din cei mai cunoscuți luptători ai patriei maghiare, Ludovic Kossuth. Deși dictatorul din 1848 nu țice lămurit cum că „Kultur-egylet“ este făcută pentru binele Românilor, Slavilor și Sașilor din Ungaria, deși nu ne spune că agitațiunile și măsurile extreme ale Ungurilor, hotărâte în vederea propășirii acestei societăți de cultură au să fiă fatale poporului maghiar, cum țicea articolul din „Neue freie Presse“, pe care cetitorii noștri îl cunosc, — totuși Ludovic Kossuth vede, studiând urmările actualei stări de lucruri în paralelă cu binele cel așteptă Ungurii dela „Kultur-egylet“, primejdiile peste primejdiile stând gata să cadă asupra statului maghiar.

Într'o scrisore-memoriu, adresată comitetului de acțiune al societății de cultură din Ungaria superioară, Kossuth desvôltă pe larg griile sale. Acastă scrisore-memoriu, ne spun țiarele române de peste Carpați, a fost publicată în organul oficial al opozițiunii moderate, „Pesti Napló“, și a dat naștere la discuțiuni vițorose în colónele presei guvernamentale din partea țiaristilor d-lui Tisza, cari nu vor cu nici un preț să cunoscă lumea slăbiciunilor, bólele, rănile incurabile de cari suferă adencu statul maghiar. Kossuth vede lucrurile mai în negru decât le-ar putea vedea și judeca cei mai învșșunați dușmani ai statului maghiar. Pricepem această. Patriotismul bătrânului agitator măresce în mintea lui totul, ceea ce altora s'ar părea lesne de tãmaduit, Kossuth îl vede perdit fără speranță.

Bunăórá, în rezistența popórelor nemaghiare a se da cu ochii inchiși și cu mânele legate pe mână și în voia Ungurilor, în probele ce dau și vor dá mereu despre ființa vecinică a acestei rezistențe, Kossuth vede trei curente puternice și amenințátore: curentul panslavist, cel panromân și cel pangerman. Cele două d'ânteu își întemeiază puterea pe ajutorul ce le va veni totdeuna dela Ruși. D'aci primejdia statului și patriei maghiare, sfârșesc Kossuth, d'aci curioșă alunecare a demonstrațiunii sale în scrisorea-memoriu adresată către „Kulturegylet“ din Ungaria superioară, — demonstrațiune care, în loc d'a face să reiesă din nésuințele luptătorilor culturai maghiare rezultatele fericite și așteptate ale maghiarisățiunii complete, desfășurá în ochii tuturor viitorul cel posomorit al maghiarismului.

Nu suntem totu atât de pesimiști ca Ludovic Kossuth, al cărui patriotism l'amú lădat totdeuna, fără a împărtăși ideile kossuthiane asupra mijlócelor proprii la realizarea dorințelor acestui patriotism. Noi nu credem în efectele apropiate ale nici unui curent panslavist, pangerman séu panromân, nu le negăm existența, dér nu vedem îniriurirea ce ele ar puté să aibă acum asupra statului maghiar. Nu credem și mai puțin încă în amestecul unor ajútore de felul celor pe cari Kossuth le semnaléază cu spaimă în scrisorea-memoriu din „Pesti Napló.“

Credem însă, întemeiat pe realitatea lucrurilor, în efectele păgubitoare pentru statul maghiar ale faimosului „Kulturegylet“, credem în hotărîrea nestrămutată a popórelor nemaghiare de a lucra pentru ele și'n contra Ungurilor sub scutul legilor, credem în apropiata deslegare a problemei naționalităților din Ungaria deslegare care — putem s'o afirmăm fără a fi cătuși de puțin profeti — nu se va înfățișa cu nici un factor folositor Ungurilor din cont.

torul alu patriei maghiare, ca o lovitura formidabilă se se provoacă între Rusia și Austro-Ungaria pentru ca antagonismul naționalităților se izbucnescă cu furia vulcanilor. E destulă, ba încă e mai puternică chiar decât lovitura pe care o prevede Kossuth, politica inaugurată de d. Tisza în Ungaria pentru a face la un moment dat să izbucnescă acestu antagonism. Acestu adevăr nu-l spunem numai noi, ci îl demonstrează zilnicu pressa opozițiunei din Buda-Pesta.

SCRILE ȚILEI.

Noulu proiectu de lege municipală, »capu d'operă« a ministrului sobolū, a băgatū în năbādai chiar și pe »patrioți«. In adunarea generală a comitatului *Aradū*, membrulū comisiunei Ladislau Vasarhely propuse, ca comisiunea municipală se se pronunțe, într'o remonstrațiune cătră dietă, în contra proiectului de lege municipală și se îndemne și pe celelalte municipii a face același lucru. Asemenea provocări suntū obișnuite de patrioți — dovadă provocările d'a se impune dare pentru poreclitele reuniuni de cultură. Cu tôte astea, Tabajdi-pașa, cum vechū că opoziția este în majoritate, luă obiectulū dela ordinea țilei. Se se mai dică, că nu ne-amū întorsū în vremile satrapiilorū asiatiche.

După camera advocațiilorū din Pesta, vine acum cea din *Oedenburg*, care în unanimitate a luatū hotărîrea se adreseze camerei deputațiilorū o reprezentațiune în sensulū d'a se șterge § 54 alū proiectului de lege privitorū la municipii, în care se lovesce în independența judecătorilorū. Pe când în tōtă lumea se lucrăză pentru asigurarea independenței judecătorești, »patrioții« vrēu se-și facă din ei instrumente orbe, ca nici umbră de dreptate se nu mai afle, naționalitățile nemaghiare

»Ellenzék scrie, că din *Murșū-Oșorheiu* se va transfera unū regimentū secuiescū în *Hațegū*, în ținutulū căruia se află mai numai Români. »Acesta-i lucru forte înțeleptū și în privința maghiarisării«, esclama minunăția sa din Clușiu. Nici vorbă, se va maghiarisa Hațegulū, când va face plopulū pere și răchita micșunele.

In contra hotărîrii adunării generale a comitatului *Târnava mică*, care a votatū 2°, adausū la dare pentru acoperirea celorlū 10,000 fl. destinați reuniunei de maghiarisare din Clușiu, a făcutū recursū *Andrássy István*. Recursulū se întemeiază pe aceea, că amēsuratū § 10, art. de lege XV din 1883, impunerea unui adausū de dare nu se pōte tracta decâtū deodată cu proiectulū de bugetū ordinarū alū anului. Ne pare bine când vedemū că între dușmanii nostri totū se mai găsește câte unū bărbatū, care pune legea mai presusū decâtū patriotismulū de monopolū.

Unū omorū s'a comisū în Strada Berzei din *Bucurescū*. Autorii omorului suntū doi Unguri, cări fiindū prinși și-au mărturisitū crima.

Reprezentăția teatrală a tinerilorū comercianți români se va da negreșitū Sămbătă în 14 (26) Decemvre. Se va juca »Ginerele lui Hagi Petcu«, comediă în 2 acte de V. Alexandri; apoi va urma »Chintetulū bulgărescū de bombardone«, glumă musicală. Prețulū biletelorū: fotoliu și galeria 1 fl., bănci pe galeria 70 cr., bănci parterū 60 cr., galeria locū de statū 60 cr., parterū 45 cr., (studentii și garnisōna 25 cr.), loculū din urmă 25 cr. Inceputulū la 7^{1/2} ore sēra precisū. Prenotări se

potū face în librăria d-lui N. I. Ciurcu, ér biletele de studenți și garnisōnă se potū căpeta numai la d. N. I. Ciurcu.

Desvélirea și inaugurarea statuei lui *Lazărū* s'a amānatū, se dice, până la primăveră, din cauza timpului nefavorabilū unorū asemenea ceremonii.

»Romānulū« scrie, că în lista laureațiilorū și studențilorū, cări au trecutū esamenele cu elogie — lista publicată de decanatulū facultății de dreptū din Parisū — figurăză și numele așorei *Sarmisa Bilcescu*.

»Le Moniteur de Rome« spune în numărulū său dela 11 Decemvre, că se află în Roma unū pictorū românū, D. *George Popovici*, bursierū alū statului, care espune în atelierulū său unū tablou mare de aprōpe 4 metri pătrați, Subiectulū represintă pe »Cainū și Avelū« și denotă adevērate calități artistice. Totū în acestū atelierū criticulū numitulū diarū a vechū și unū »Capū de cerșetorū« forte reușitū.

O nouă operă însemnată asupra Romānilorū a apărutū în luna trecută. Autorulū ei este distinsulū președinte alū societății etnografice din Parisū, d. *de Rosny*. Cartea e lucrată cu o deosebită îngrijire, conține numeroșe desenuri și portrete, și costă 150 fr.

Suntemū rugați a publica următōrea scrisōre din Cernăuți, declarāndū din parte-ne, că afirmările ce le cuprinde suntū pe deplinū esacte:

Onorate d-le Redactorū! »De când, Călătorescu« recte G. Vasiliu publică unele corespondențe în »Gazetă«, omēnii de pe aicea imi atribue mie o astfel de lucrare. Am tăcutū multū gândindū că se vorū încumeți; acum, vechūndū însă, că mă incrimineză de autorulū acestorū corespondențe, vorbindū diferite calomnii la adresa mea, mă simtū ofensatū și Vē rogū Domnule Redactorū, a fi interpretulū meu față cu opiniunea acēsta. Somezū pe toți aceia, cări imi atribuescū acēsta, a se interesa în Botușani, ce felū de omū este d-lū G. Vasiliu, și câtū timpū nu vorū face acēsta, merită cu toții a se numi lași și calumniatori, cări, neavēndū alta de lucru nimica cu ce se mă îngrēscă la superiorii mei, credū a-și completa meschinăriile în unū modū ridiculū și ilegalū. — Ce-mi pasă cum mergū lucrurile, n'am se le întocmescū eu cu umērulū, eu imi cautū de ale mele și de-a lucru ceva, lucrēzū pe tață. Dēcă mi s'ar face mie o nedreptate, slavă D-lui, am unde mă plānge și am și unū condeiu, care m'a apēra. Comunicū acēsta în interesulū dretății și alū adevērului și de astăzi înainte voiū desprețui pre toți aceia, cări se lēgă de omēni pe nedreptū în locū se-și caute de pēcate.

Cernăuți, 5 (17) Decemvre 1885.

Oreste Dujanschi,
alumnū semin. a. IV. Cernăuți.

Urmările comassărilorū.

Din Cămpia Transilvaniei 12 Dec. n.

Poporulū românū din Cămpia era odiniōră vestitū în privința bogăției și a buneii lui stări materiale. Astăzi?... Diferința radicală. Netericitulū poporū fū lăsatū pradă mai întâi pe mână cămătarilorū, cări fără lege și fără Dumneșeu jăfuiră moșiele romānesci după bună plăcerea lorū. Intre aceștia — abstragēndū de mulțimea evreilorū — voiū aminti numai de sbiciulū celū de focū alū unui »neoșū« Maghiarū a căruia nume nu 'mi vine

în minte, dér a căruia urme se cunoscū și se vorū cunosce multe decū de ani în comunele romānesci: Ormenișū, Dēmbū, Silivașū și altele, pe unde numai a pututū străbate acēstă năprasnică lăcustă, care prin cămătăriile sale infricoșate (de 60, 80 și chiar 100%) a ruinatū cu desevirșire comunele romānesci. Legea adusă — prea târziu — pentru regularea percentelorū, încă nici până ađi n'a pututū inflēna pe lacomii cămătarī, cări își continuă jafulū lorū în contra moșiórelorū poporului romānescū.

Nu mai puțin a sērăcitū poporulū românū din Cămpia prin așa numitele »comassări«, căci afară de comuna romānescă Săngeorgiu nu credū se mai fiā în tōtă Cămpia douē ori trei comune romānesci, care se nu fi rēmasū fripte și arse ca de focū în urma comassărilorū. Așa de esemplu ne este cunoscută istoria cu Șermașulū mare, care în urma unei comassări așa de tare a începutū a sērăci, încātū astăzi dintr'unū teritorū de patru mii și câteva sute de jugēre, bietului poporū abia i-au mai rēmasū vre-o 300 jugēre, locū cam sarbedū și nu prea roditorū.

Unū altū esemplu despre care voiescū eu a vorbi este Juculū inferiorū. Acēstă comună se afla odiniōră în o stare înfloritōre; boi falnici în grajdulū Romānului și trei turme de oi la satū. Astăzi acēstă comună nefericită e adusă la sapă de lemnū. În urma unei comassări, ce se făcuse pe la an. 1870, bietului poporū constātatorū din aprōpe 400 suflete romānesci abia i-au mai rēmasū vre-o 350—400 jugēre din colosalulū numărū de 5500—6000 jugēre din carī constā teritoriulū acestei comune și pe carī le cultivă elū pe sēma boerului un-gurescū muncindū ziua și nōptea. În loculū celorlū 15 sēu mai multe pluguri cu câte patru boi frumoși, astăzi abia pōte compune poporulū din acēstă comună vre-o 6—8 pluguri, dér nu cu boi falnici ca odiniōră ci numai cu nise bouleni amăriți ori chiar numai cu vaci; și în locū de trei turme mari de oi, bietulū poporū a rēmasū fără nici una. O sērăciă mare și unū proletariatū înfioratorū, — acestea suntū pentru poporulū românū din Jucū urmările comassărei din 1870. Poporulū lucră și muncesce pe sēma curții nemeșeci asudāndū érna și vēra și ca tristă recompensă atotū puterniculū nemeșū nici atāta îndurare nu are față de elū ca în prețū de bani să-i concēdă a-și pașuna vitele ce le mai are pe teritoriulū sēu. Ba pentru ca se-lū subjuge și nefericescā și mai multū, elū a mijlocitū pe cale politică ca poporulū — veđi Dōmne din punctū de vedere sanitarū — se fiā opritū de a-și mai scōte pe stradele satului rīmătorii, gāscile, precum și ori ce galițe ale sale sub pedēpsă de 5 fl. v. a. Astfelū neinduratulū stăpānū alū curții a curmatū bietulū poporū posibilitatea de a-și mai putē ține chiar și nise galițe ori unū purcelașū, căci elū nu avea altū locū de pășunatū afară de aceste locuri largi și pustii, care servescū totūdată și de strade.

Aceste fiindū față cu poporulū manierele domnului curții, ne putemū ușorū esplica revolta de astă tōmnă a cătorva ficiōri romāni, cări s'au sculatū asupra sub-grădinarului domnescū, căci scimū prea bine, că curtenii își conformēză manierele și natura după stăpānului lorū. Pentru aceea însă nu era îndreptățitū »Ellenzék« ca se declare acestū incidentū ca urmare a preinsei »Irredente romāne«, punēndū prin acēsta într'o orobilă panică pe Maghiarii de pe aici, — ci că dōră acestū diarū nu multū cēcă dēcă e îndreptățitū ori nu, scopulū lui este ca se respāndescā numai scrii sensationale și compromiștōre pentru »Valachi«. Eu însă am auditū pe unū aristocratū

FOILETONŪ.

VITEJIĂ.

(Fine).

Armata austriacă are în sinulū sēu elemente, cări ca soldații ruși, de s'ar prăpādi și dārīma totū în jurul lorū, nu se mișcă dela postulū lorū, ci așteptă cu nepăsare stoică mōrtea, și érāși mai are armata austriacă în sinulū sēu regimente curatū numai de elanū (isbire), cări, când suntū bine dispuse, culcă și nimicescū totū ce le stă în cale cu o sēlbatică vitejiă, însă când nu suntū bine dispuse fugū de pe câmpulū de bătăia māncāndū pāmēntulū.

Din vremurile acelu Babenbergū, care a purtatū înaintea ôstei sale însufletitā la luptă peptarulū sēu scāldatū în sânge ca și unū stēgū făcēndū asaltulū zidurilorū sāntei cetăți, până în țilele dela Aspern, când marele archiduce Carolū conduse bataliōnele sale de grenadiri în potriua colōnelorū franceze ținēndū în mână stēgulū regimentului Zach, și până în ziua dela Novara în anulū 1849, când fiulū archiducelui Carolū (archid. Albrecht) ca tēnerū erou a condusū în persōnă batalionulū de Landwehr alū regimentului 20 de infanteriă contra dușmanului ce năvălea cu putere însufletindū din nou la

luptă trupele ostenite — totdeuna și pretutindenī a doveditū vechia armată austriacă, câtū de multū este capabilă de celū mai mare entusiasmulū rēsboinicū în ora supremului pericolū; dér nici o armată nu e așa greu de-a se comanda cu succesū ca tocmai cea poliglotă austriacă, pentru că nici una nu este compusă din elemente așa de puținū omogene, pentru că nici una nu întrunescē în sine elemente așa de eterogene ca ea.

Unū regimentū de »elan« întrebuintatū la timpulū și loculū convenitū când este bine dispusū, pōte face minunī; când însă este rēu dispusū nu pōți scōte la cale nimicū cu elū și 'ți demoralizează încă și celelalte trupe. Înaintea de a întrebuinta o astfelū de trupă comandantulū trebuie se-i facă o formală diagnōsă și acēsta complică și mai tare considerațiunile cele multe, ce influințēză de multe ori în ora a douēspredecea asupra decisiunilorū sale.

La 27 Iuniu 1866, când s'a luatū cu asaltū dealulū »Wenzel« (Wenzelsberg) se afla în șirulū întâiu de bătăia unū regimentū de »elan«, pīscē voinicī frumoși, fiecare unū modelū pentru artiști, cări la parāđi făceau bucuriă tuturorū superiorilorū ce venēu se inspecteze regimentulū, pe când regimentulū din altū doilea șirū de bătăia era puținū remarcātū și aspru dojenitū cu puținū înaintea bătăliei pentru ținuta lui molatecă în timpulū marsului. Era suisū mare și trupele înaintau greu

printre bucatele de pe câmpū, căci erau ostenite și nu māncaseră nimicū de 36 de ore. Aici cunoscūrāmū pentru întâia oră efectulū focului iute alū puscilorū cu acū prusiane. Era unū focū omoritorū. Cu rēndurile întregi, cu glōtele cădeau la pāmēntū asaltătorii din șirulū întâiu de bătăia și în cele din urmă întregulū regimentū o luă la fugă; dér se redicau și mulți din cei căduți și fugeau îndērētū, ei nu fuseseră atinși de glonțū, ci se aruncaseră înșiși la pāmēntū ca se se apere contra focului. Glōtele din șirulū întâiu retrāgēndū-se se repeđiră în mare disordine asupra șirului alū doilea de bătăia din dērētulū lorū și l'ar fi răpitū și pe acesta cu sine, dēcă ar fi fostū mai puținū statornicū.

Ce-i dreptū ochii soldațiilorū regimentului din șirulū alū doilea nu esprimeau mai de locū eroismū. Dintr'unū districtū ore-care dela nordū recrutați, desvoltați trupesce târziu, soldații toți aveau mai numai fețe de băieți fără de barbă. Dēr se țineau strinsū unulū de altulū în resignațiune mută, și ca și când ar fi căutatū ajutorū priveau cu încredere la oficerii lorū, și le urmau unde îi ducea, în șiruri întocmite cu rigōre ca pe loculū de eserecțiū; rāniți cumplitū de glōnțe ei earāși se stringeau la locū; fără a ține sēmă de camerađii, cări cădeau loviți de glōnțe fără a mai dice nici cărcū, înaintarā neincetatū și urcarā dealulū repeđiciosū; și când oficerii, cări mergeau înaintea bataliōnelorū ajun-

maghiar și dîcîndu cu privire la acestu obiectu: „Deu e infamie și rușine a face cestiune națională din astfelu de lucruri!”

x-y.

Scene dela procesul lui Starcevic și Grzanic.

Intr'o telegramă din numărul trecut al „Gazetei” ni s'a comunicat, că deputații Starcevic și Grzanic au fostu condamnați la trei luni carceră, pentru că au comis act de violență publică. Totu atunci s'a arestat și individul Lescovaci, pentru că a insultat tribunalul. Cu această ocaziune s'a întemplat următoarea scenă:

Când președintele a cetit sentința tribunalului asupra lui Starcevic și Grzanic, unu tîneru a săritu inaintea presidentului și a juđilor, strigăndu: „Acestea sunt cele dinteu jertfe ale violenței vóstre! Aicea sunt și eu, condamnați-mă! Nu sunteți juđi, nu ómen, ci fere sélbatice! La spîndurătoare cu voi!” In sală s'a făcutu o tăcere mormentală, juđii au săritu din locurile lor, Starcevic și Grzanic s'au uitat cu mirare la acestu tîneru; procurorul în sfîrșit, cu voce tremurătoare a cerut arestarea lui. Tribunalul îndată a încheiat procesul verbalu despre această turburare și a întreatu de numele tînerului. „Mă chiamă Iosif Lescovaci — țise — sunt de 28 de ani, din popor, de altmintrelea — brutar, nu de multu am fost și la teatru” Trebuia să subscrie procesul verbalu, dîr a refusat dîcîndu: „Scrieți acolo, că sunt pan Kozarek, ca să spîndură vr'o cățiva ómen d'ai voștri.” După aceea presidentul a dat cetire acuzării tribunalului.

Președintele: Auți ai acuză? — Lescovaci! Eh, ce, că a fostu numai o glumă. Să nici nu vorbim d'al d'astea. Ce am spus, de multu s'a uitat de toți. Pedepsiți-mă séu lăsați-mă acasă la nevasta mea. — Președintele: Pentru ce ai insultat tribunalul? — Lescovaci: Dîr pentru ce m'ai lăsat în sală? Cunoscu mult ómen d'acea, car ar merita spîndurătoare. — Preș.: Unde ai fost astăzi? — Lescov.: Tótă ziua am stat inaintea tribunalului și am așteptat să vedu când vine Kozarek să-l spîndure pe Starcevic. Dîr nici d-ta n'ai drept, d le președinte. Tótă afacerea e o prostia. — Preș.: Ce înțelegi sub prostia? — Lescov.: Ei, dîr nu-i ertat să spun totu ce gîndesc. — Procurorul: repeșe cuvintele prin care acuzatul a insultat tribunalul. — Lescov.: Nu-i drept! Séu d-ta mințesc, séu eu. — Preș.: D-ta ai insultat tribunalul. — Lescov.: Séu d-ta ești nebun, séu eu. Închideți-mă, séu lăsați-mă acasă. Tribunalul l'a condamnat la 4 luni arest.

Satulungu, 2 Decemvre 1885.

Domnule Redactor! In numerii 149 și 150 din anul acesta ai prețuitei „Gazete” cu bunăvoința d-vóstre publicasem o dare de sémă despre sumele încurse în bani din partea mai multor tineri așezați prin România în diferite condițiuni, car cei mai mulți fuseseră elevii mei, spre a se face unu stindardu la școla noastră română din Satulungu biserica SS. Archanghel. Totu în acea dare de sémă arătasem, că s'au încasat de totu 372 lei 65 bani și 1 fl., s'au spesat cu portul 11 lei 65 bani rămânend astfel 361 lei, din car eu până la datul acela primisem numai 348 lei și 1 fl. car facu în bani de ai noștri 152 fl. 64 cr. Acolo arătasem și aceea că eu stindardul s'au spesat peste totu 160 fl. 35 cr. de unde a rezultat unu deficitu de 7 fl. 71 cr., lângă care adăugasem că pre lângă acesta ar mai fi de lipsă încă unele accesorii la acelu stindardu în valóre cam de vre-o 10 florini.

Cu această ocaziune Vă rog prea multu Domnule Redactor, să binevoiți a publica în colónele prețuitei „Gazete” și această mică dare de sémă, care stă în strînsă legătură cu cea mai susu pomenită.

Subscrisul constat adevă, că am primit prin Domnul Ioan Stan Sporea din Ploesci restul de 13 lei și din nou încă 29 lei 60 bani, după cum arată listele primite dela următorii tineri:

1. Ioan Moldovan 3 lei,
 2. Manole Vineșu 2 l.,
 3. Christache Trandafirescu 3.10 lei,
 4. Costache Pavulescu 2 l.,
 5. Dumitru Adamoviciu 2 lei,
 6. George Andreescu 1 l.,
 7. Badea Ticulescu 2 l.,
 8. Vasilodie Grigore 1 l.,
 9. Enache Samente 2 l.,
 10. Bucur Leu 50 bani.
 11. Ilie Svoloșu 1 l.,
 12. Ioan Boncotă 3 lei.
 13. Ilie Munteanu 3 l.,
 14. G. Theodoru 2 l.,
 15. Alexandru Popovici 2 l.,
 16. T. Boeangu 1 l.,
 17. Vanghulescu 1 l.
- Suma totală 44 lei 60 bani. Pentru portu s'au spesat 80 bani, rămănu deci 43 lei 80 bani, car facu în bani de ai noștri 18 fl. 40 cr. Spesați 17 fl. 71 cr. rămăne unu plusu de 69 cr. car să voru calcula la speșele, ce se voru face cu postumul naționalu ce s'a proiectat a se face pentru stegar.

Pentru această generosă faptă reînosc multumirile mele cele mai sincere acestor generos bînefăcători ai școlei noastre, a căror scumpe nume voru rămăne neșterse din memoria noastră și din analele școlei noastre.

Ioan Dorca.
directoru școlar.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.)

SOFIA, 21 Decemvre (scire a „Agenției Havas.”) — Guvernul bulgaru declară într'o notă adresată reprezentanților marilor puteri, că primesce deciziunea comisiunei militare internaționale, pretinde însă ca trupele sêrbesci să se retragă tóte din Bulgaria ér Bulgariii să țină ocupat Pirotul până la încheierea păcii.

SOFIA, 21 Decemvre. — Atașaii militari ai marilor puteri, car compun comisiunea militară internațională de demarcațiune au sosit aici. Eri și-au început lucrările.

DIVERSE.

O faptă urită. — Inaintea museului englesu din Londra se vede necurmat unu legionu de porumbei, car sunt așa de blândi, așa de domesticiți, încatu numai atunci sbóră, când aprópe îi atinge omul cu piciorul. Copii de prinprejur simt o deosebită plăcere a le da de mîncare. Deunăzile însă s'a întemplat, că într'o dimineață s'au găsit zăcend morți pe pămîntu peste o miă de porumbei. Unu medicu veterinar, visitand mai mulți din ei, găsi că sêrmanii porumbei au fost omorîți cu franđelă imuiată în spirtu de vinu otrăvit. Rêufăcătorul este tînerul Pulman, scriitoru în museu.

In momentul criticu. — Honoré de Balzac zăcea într'o nópte în patu fără să dormă. Unu șgomotu de chei îi deșteptă atențiunea. Întorce capul și vede la lumina lampei sale de nópte unu hoțu, că-i sparge scribulu. Momentul era criticu. Balzac isbucni într'unu risu cu hohotu. Mișelul crede că e descoperit și încetă cu lucrarea sa. Poetul ridea totu mai tare. „De ce ridi?” îl întrebă în fine bruscu hoțul. — „De ce ridi? Pentru că temendu-te să nu fii trimis în pușcăriă, te

furișeți aci nópte cu o chei falsă și cauți bani într'o mobilă, în care eu, în međul țilei și înarmat cu cheia cea adevărată, nu gășescu uici unu banu.

Teră fericită. — Bugetul principatului Lichtenstein pe anul 1886 este următorul: tóte cheltuelile țerii pe anul 1886 sunt stabilite cu 69,394 fl. 90 cr., ér veniturile cu 69,845 fl. Așadar venitul curat al visteriei este 450 fl. 10 cr. Pentru administrațiune și justițiă se spesă 18,302 fl., pentru culte 26.040 fl., pentru instrucțiă 10,252 fl. Cheltuelile parlamentului, adevă diurnele deputaților și speșele cancelariei parlamentului se urcă la 500 fl. Eftin parlamentu. Veniturile cele mai mari le dau vămile, 44,562 fl. Veniturile dării sunt 11,800 fl.

Pe geru. — Doi vagabunși se întelnesc pe stradă. Unul n'are paltonu, altul are unu „paltonu de veră.” Iși stringu prietinescu mîna și schimbă câte-va vorbe: „Grea e viața, prietene, n'am paltonu și asta o simțu.” — „Și eu din contră, am unu și nu simțu acesta.”

Grea luptă. — „Cum se află vărul d-tale?” întrebă cineva pe unu funcționar. — „Rău,” răspunde acesta, trei medicu îl tracteză acum. — „Asta e o lașitate și cruđime, țise celălaltu, unu contra trei niciodată nu póte eși deasupra!”

O dramă familiară. — In ziua de 16 Decemvre n., inaintea amezii, o întregă familiă: tatăl, fiul de 19 ani și doué fiice: una de 20 și alta de 17 ani s'au sinucis în urma unei înțelegeri comune. Familia se numesce Egressy și locuia în Theresienstadt din Pesta. Motivul acestei hotăriri a fostu réua stare financiară, după cum s'a dovedit dintr'o scrisóre lăsată de ei pe masă, și din alte scrisori adresate la amici și poliției. După cercetările făcute, se póte asigura, că tatăl și a împușcat pe rëndu copii cu revolverul, în temple, și în urmă s'a împușcat și pe sine în capu.

Grațiile lui Rafael. — O prețiosă comoră de artă a trecut din Anglia în posesiune francesă. Cele „Trei Grații” de Rafael, până acum mărăgitarul galeriei lordului Dudley, s'au vëndut ducelui d'Aumale cu prețulu de 25,000 funți sterlingi séu 312,500 fl., deși întregu tabloulu măsură acurat 7 policari (cam 15 cm.) în pătrat. Niciodată nu s'a vëndut unu tablou așa de scumpu în raportu cu mărimea lui: policarul pătrat costă peste 6377 fl. Cele „Trei Grații” sunt opera lui Rafael când era june și se crede, că tabloulu l'a făcutu în anul 1506.

LOTERIA. — La 30 Decemvre a. c. se va face tragerea lunară a împrumutului cu prime Italianu, care pe lângă garanții de primulu rang oferă în tótă luna câte o tragere cu câștiguri principale de 2 Milioane, 1 Milionu etc. etc. și adevă în suma totală de 66 Milioane. (Veđi anuciul de astăzi).

Cursulu pieței Brașov
din 21 Decemvre st. n. 1885.

Bancnote românesce	Cump.	8.35	Vënd.	8.40
Argint românesc	„	8.30	„	8.35
Napoleon-d'ori	„	9.96	„	10.—
Lire turcesce	„	11.20	„	11.39
Imperial	„	11.20	„	11.80
Galbeni	„	5.96	„	5.99
Serisurile fonc. „Albina”	„	100.00	„	101.—
Ruble Rusesce	„	123.—	„	123.—
Discontul	„	7—10 %	pe an.	

Editor: Iacobu Mureșianu.
Redactoru responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

gend inaintea pozițiunei inamicului strigară „urra!” soldații strigară după dînsii „urra”, ca pe locul de exercițiu, póte nu atăt din entusiasmu, câtu mai multu pentru că așa era prescrișu, și printr'unu ultim grabnicu asaltu cu baioneta goniră pe dușmanu. 46 oficeri, aprópe jumătate din oficerii regimentului căduseră și și colonelul din frunte își plăti cu mórtea eroismulu séu.

Regimentul de „élan” din primulu șiru de bătaia însă, care în această țu căduse jertfa panice, s'a luptat la 3 Iulie la Königrätz cu bravură strălucită; preotul regimentului a călărit atunci lângă colonelul inaintea regimentului ținend în mîna dréptă crucea și însufletind pe soldați cu vorbe înflăcărâte în limba lor maternă, și oficerii asemenea, vrëndu a corege nesuccesul de mai inainte, făceau totu posibilul, ca să înflăcăreze trupa.

Cātu de multu pot influința oficerii asupra armatei, s'a dovedit c'unu regimentu de infanteria venețianu din armata nordului în aceeași campania. Atunci nimenea nu punea încredere în regimintele italiene, și oficerii mergeau în luptă cu consciința, că trebe să nu lase din ochi nicidecum pe soldați. Astfelu se puseră în contactu cu ei în totu timpul inaintării în focu. Ca și când s'ar fi tractat de ținerea direcțiunei la o defilare, oficerii strigau mereu soldaților:

„incet!” — „flancul stângu ceva mai inainte!” — „stringeți mai bine rëndurile!” — „bravo băeți!” — „așa este bine!” — și în chipul acesta mergea mai departe. Soldații se simțiau în totdeuna supraveghiați și încurajați și se purtară în focul cel mai mare cu deosebită vitejiă, care a fostu recunoscută cu laudă și din partea comandantului superioru.

Armata austriacă de sigur a câștigat multe victorii strălucite, de multeori însă a suferit și mari desastre; dîr atăt în țile de fericire câtu și în țile de cea mai mare nenorocire o armă totdeuna s'a distinsu în această armată și acesta este artileria. Efectul ei în rëndurile inimice a fostu, în tóte fazele sorții, totdeuna deopotrivă înfricoșat; acesta au mărturisit încă fiecare contrar.

Cine din cei ce au fostu în rëndurile armatei de nordu în nenorocita țu dela Königrätz nu-și aduce aminte cu recunoscința de escelenta atitudine a artileriei noastre, care, pe când armata se retrăgea în caotică disordine spre Königrätz, rămase neînfrântă în pozițiunile ei trimițend mórtea în rëndurile inamicului ce urmărea armata.

Niciodată nu vomu pute uita pe aceea unică bateriă dela Rosbercu, care s'a luptat în această țu. Retragerea era deja în toată ei și bateriă

viu focu de puscă. Alătura de noi însă se afla în focu o bateriă în câmp liberu neacoperit. Trei tunuri zăceau pe pămîntu cu rótele sfărimate și cei mai mulți din artileristii servanți căduseră. La unele tunuri mai funcționau numai câte doi ómen. Dîr cum s'au purtat acești artileristi! Eșertau ca în timpu de pace sub ochii superiorului; cu-o regularitate automatică eșeautau mișcările, așa că nu ne venea a crede că avem inaintea ochiloru fințe vii, decă n'ar fi pîtrunsu la urechea noastră vorbele de comandă date în tótă liniscea și lámuritu. Ordinul comandantului nostru ne sili să ne retragem, bateria însă rămase la postul ei dăndu focu mereu.

Independența comandantului de bateriă îi dá o ocaziune de invidiatu d'a se pute distinge. Situațiunea artileriei în rêsboiu este însă totdeuna o liniștită, rece și neafectată perseverare și funcționare în focu — cel mai gravu postulat, ce i se face soldatului, unu postulat a căruia împlinire corêspunde pe deplin vitejiei moderne.

Vitejia este la omul necultu o afacere a inimei pe când la celu cultu ea este o afacere a minții.

(După „N. fr. Presse.”)

ULTIMELE OBLIGAȚIUNI.

Conformă dispozițiilor ministeriale din anii 1866-68-69-70 va avea loc sub formalitățile prescrise de lege în ziua de 30 Decembrie 1885 tragerea cea mare lunară

A împrumuturilor cu prime (los.) Italiane

Fiecare din aceste împrumuturi este garantată cu domeniile celor mai mari orașe ale Italiei

BARI, BARLETTA, MILANŪ, VENEȚIA

prin 500 trageri

care se vor face alternativ și regulat în perioade statorice.

== 300.000 Câștiguri ==

de 2 milioane, 1 milion; o jum. milion, 250.000, 100.000, 50.000, 25.000, 10.000.

formându o sumă totală de

circa 66 milioane în aur

care se vor plăti în monedă sunătoare cu cea mai mare discețiune celor cu noroc de-a câștiga.

Di cele amintite 500 trageri se va face negreșit

ÎN TOTĂ LUNA O TRAGERE

la datele numite în Obligațiunile originale, care contin totodată în trei limbi toate deslușirile necesare.

Se poate susține fără exagerațiune, precum că obligațiunile împrumuturilor Italiane sunt

Cele mai avantajoase, din cauza multor sanse de câștig, Cele mai bine întocmite, cu privire la sistemul tragerilor, Unice în lume, care au un așa colosal număr de câștiguri.

Fiecarui cumpărător de obligațiuni i-se garantează o premie de cel puțin 70 franci, care probalment poate ajunge la un **maxim de 2 milioane.**

Sumele investite se restituie în orice caz, de vreme ce fiecarui posesor de obligațiuni i-se garantează restituirea de 290 franci, adică pentru prețului cumpărării 220 franci și ca premie minimală 70 franci.

Definitivele obligațiuni originale, provădate cu iscălitura și sigilul autorităților comunale dela

BARI-BARLETTA-MILANO-VENEȚIA,

care iau parte la toate tragerile lunare se vând contra banii gata cu

Prețului-total de 220 franci = 110 fl. v. a.

Totă aceste titre se pot procura și cu plata în rate pentru prețului de 290 franci = 145 fl. v. a., precum urmază: *La subscripțiune 15 fr.=7 fl. 50 cr. v. a., și restul de 275 fr.=137 fl. 50 cr. v. a. în 55 rate lunare, foarte înlesnicioase de câte 5 fr.=2 fl. 50 cr. v. a., plătitibile în prima săptămână ale fiecărei lună cu începere dela 1 februarie 1886. Indată ce a urmat plata de 15 fr.=7 fl. 50 cr. v. a. ia cumpărătorul parte la tragerea din 30 Decembrie, precum și la toate ce vor urma în aceeași ordine astfel ca și când ar fi plătit prețului pe deplin.*

Inlesniri. Acei cumpărători care plătesc lunar 15 fr.=7 fl. 50 cr. v. a. în loc de 5 fr.=2 fl. 50 cr. v. a. se profită de un Rabat de 10 fr.=5 fl. v. a. din suma cumpărării, și aceea, care până la finea anului 1886, au plătit întregul preț, de un Rabat de 20 fr.=10 fl. v. a.

Fiecare cumpărător primește ca dar 6 losuri (în 3 culori) ale marelui loterie a țării în folosul școlilor Italiane din Alexandria (Egipt).

Aceste losuri iau parte la 3 trageri mari cu câștigurile de

1 Los mare de franci 100.000.	1 Los mare fr. 40.000
2 câștiguri à 25.000	franci 50.000
1 " " "	" 5.000
2 " " 2500	" 5.000
4 " " 1000	" 4.000
4 " " 500	" 2.000
80 " " 100	" 8.000
2300 " " 20	" 46.000
Total franci 200.000	

Combi-națiunea norocoasă a acestei loterii constă din 3 diferite trageri cu intervale egale. din câștigurile însemnate toate plătitibile în banii gata, din multele șasise și anume, ca are numai o serie de numeri curinți. — Asemeni avantaje au succesul, ca darul nostru cu aceste 6 losuri este de toți bine primit și cu atât mai mult și prețuit; de orice dintre losurile împărțite în acest mod la trageri de mai înainte au avut totdeauna noroc, chiar și un câștig de fr. 100.000 al loteriei din Verona a cădută pe un los dăruit de noi.

De observat mai este, că nu numai nu există nici un rizic pentru sumele plătite, ci că numeri obligațiilor ale orașelor Bari-Barletta, care s'au tras odată, se pune din nou în urnă care împrejurare oferă posibilitatea a câștiga până la 600 premii, care se pot urca până la

10 MILIÓNE

Intrebări și deslușiri, care sunt continute în obligațiunile originale nu se iau în considerare. Pentru a putea lua parte la tragerea din 30 Decembrie trebuie, ca prețului se fie înainte de 28 Dec. trimis prin mandat postal către.

Banca FRATELLI CROCE fu Mario în Genua (Italia).

Câștigurile principale se telegrafiază Diarelor mai mari. Afară de acesta primește gratis fiecare câștigător lista de tragere completă. Cumpărătorii de 10 obligațiuni primesc după fiecare tragere arătarea telegrafică a câștigurilor principale.

OBSERVARE: Dacă dorește cineva a lua parte numai la 4 trageri anuale cu câștiguri de 2 milioane, 1 milion etc., atunci trebuie a se trimite mai

Iosif

Both,

ceasornicar, optici-an și mecanician

I N B R A Ș O V Ū,
strada poștei Nr. 661.

recomandă depositul său bine asortat de
ceasornice de Helveția, pendule, ceasornice în provas și de Schwarzwald,
apoi toate produsele optice,
mai cu seamă OCHELARI șlifuiți optic-periscopice de aur, argint, nicel, oțel ș. a.
Se recomandă și la furnisare de
orologie pentru biserici
de construcțiune escelentă, în fine spre așezarea de telegrafuri de odăi și de legături telefonice
TÓTE REPARATURILE DE RESORTŪ
se efectuează iute și eftin cu garanția.

Nr. 9055-1885.

2-3.

Publicațiune.

In interesul susținerii ordinii, curățeniei și securității în cetate și suburbie se publică de nou:

1. Pe trotuar și pe podela de peste canal nu este iertat a merge cu carul, a merge călare, nici a duce cai de căpăstru ori a trage cu mâinile cărucioare încărcate.
2. A vërșă apă și lături este concesă numai în gurile introduse la podela canalului. A deșerta necurătenii, gunoiu măturat, mai vërșos gunoiu din grópa de lături în canale, dinaintea caselor, în ulițe și locuri publice, apoi în scocurile din curți ori din ulițe este oprit.
3. Oricine va pune să încarce mărfuri seu alte obiecte pe care de cărași ori pe alte cară seu să descarce de pe ele este obligat, a pune îndată după sêvêșirea lucrului să ridice necurătenia escată prin aceea și să ducă murdăria acéta de acolo.
4. A ferăștrai și a despica lemne în uliță este oprit.
5. A da de mâncare la cai, în genere la vite trăgătoare în uliță, în drum și locuri publice este, cu excepțiunea locurilor libere dinaintea porții uliței vămii și a căldărarilor, oprit.
6. Care cu caii inhămați nu este ertat a lăsa se stea pe uliță fără veghiare.
7. Cară singure, lași pline ori góle, buți. peste totu obiecte care încureă drumul de car ori de picior, nu este ertat a le lăsa se stea în uliță nici ziua nici nóptea.
8. In uliță, la fântâni și canale nu este ertat a spála nici căruțe, nici rufe, verdețuri ș. a., este oprit încă și a bate rufe cu mainul în uliță.
9. Pe uliță și pe drum este ertat a mâna numai la stânga, este oprit a mâna pe întrecute ori a călari în galop.
10. Este oprit a murdări locurile publice prin facerea trebilor naturali.
11. Spre a duce gunoiu din gropi și cóstene de gunoiu, precum și moloz și pământ dela locurile, unde se fac clădiri, trebuie se se folosescă de care astfel întocmite, ca se nu pótă cădea din ele nimic și murdări ulița.
12. La facerea clădirilor ori reparaturilor nu este ertat, a închide drumul cu material de clădit nici cu moloz, lemne și petri.
13. Când inghêța sunt proprietarii de case și economii de case obligați a presăra în fie-care și trotuarul de-a lungul realității lor, pe cât este de lat, seu, unde nu este trotuar, totu locul în lățime de 1 și jumătate metru cu cenușă ori cu nisip.
14. Fie-care proprietar de casă și econom de casă este obligat a pune, când ninge și după ce a nins, să curețe de zăpadă îndată totu trotuarul dinaintea casei sale.
15. Zăpada scósă din curți private este concesă a-o descărca numai pe locurile eestinate de căpitănatul orașenesc.
16. Porțile caselor au se se încuie la 10 ore sêra.
17. A cântă musica în birturi și cafenele și fără entrée după 12 ore sêra este ertat numai după primirea concesiunii acestui oficiu, pentru care este a se plăti în favorul casei sêracilor o taxă de 1 fl. v. a.
18. Ori-ce acțiune ori întrelăsare împreunată cu pericolul de foc este oprit.
19. Larma pe ulițe și la fântâni este oprit.
20. Cerêndu trebuința a opri canalul spre scopuri industriale, se întrebunțeze la acéta numai astfel de scânduri, a căror margine superióră după așezarea lor în canal se stea cu 25 de centimetri mai jos ca marginea țermurelui. Scândurile pentru închis nu e concesă de a se lăsa peste nópte în canal.

Cei ce nu vor pădi aceste ordinațiuni, se vor pedepsi cu banii seu la casă de a nu putea plăti, cu areșt.

Brașov, 14 Decembrie 1885.

Căpitănia orașului.